

การพัฒนาแบบวัดความเข้าใจในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางนิตยา พลดงดลก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยาและการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-636-972-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

๒๓๐.๙. ๒๕๔๖

I17584851

A DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION TEST IN THAI LANGUAGE
FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

Mrs. Nitaya Phondongnok

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-636-972-5

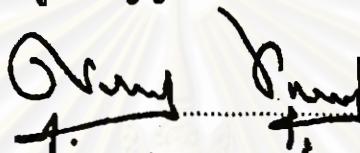
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบรัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษานิปที่ 6

โดย นางนิตยา พลดงนก

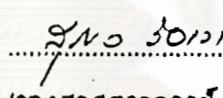
ภาควิชา วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร งามรمان

บันทึกวิทยาลัย ฯพ.ส.ก.ร.ม.น.วิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๑
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ฤดีวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วงศ์วนิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร งามรمان)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแหวน บุญยานก)

..... กรรมการ
(อาจารย์อวยพร เรืองตะระกุล)

พิมพ์ด้นฉบับทักษะอวิทยานิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

นิตยา ผล墩อก : การพัฒนาแบบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (A DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION TEST IN THAI LANGUAGE FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS) อ.พีริกษา : ศ.ดร.อุทุมพร จำรูญานัน, 206 หน้า. ISBN 974-636-972-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยอิงหดใหญ่การตอบสนองข้อสอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการศึกษา ๒๕๗๙ จำนวน 1.๘๓๑ คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยเลือกตอบจำนวน ๔๓ ข้อขึ้นทดลองใช้และวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังนี้

แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระหว่าง 0.28 ถึง 2.26 ค่าความยากอยู่ในช่วงระหว่าง -2.00 ถึง 3.46 และค่าไオกาสการเดาข้อสอบถูกอยู่ในช่วงระหว่าง 0.07 ถึง 0.27 สำหรับค่าฟังก์ชันสารสนเทศของแบบวัดตามหดใหญ่การตอบสนองข้อสอบ พบว่าแบบวัดจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อใช้ทดสอบกับผู้สอบที่มีความสามารถระดับ 0.60

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิจัยการศึกษา
สาขาวิชา ..... การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๔๐

ดาบนื้อชื่อนักศึกษา .....
ดาบนื้อชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ดาบนื้อชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ดันฉบับปกคัตย์อวิทยานิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C840691 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEY WORD: READING COMPREHENSION / THAI LANGUAGE / TEST DEVELOPMENT /

PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

NITAYA PHONDONGNOK : A DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION TEST IN THAI LANGUAGE FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS. THESIS ADVISORS :

PROF. UTUMPORN JAMORNMAN, Ph.D. 206 pp. ISBN 974-636-972-5

The purpose of this research was to construct and develop the reading comprehension test in Thai language for Prathom Suksa six students using the Item Response Theory. The 1,831 Prathom Suksa six students from the Educational Region Nine were the samples. The 43 multiple-choice test was constructed, tried out and analyzed. The results were as follows :

The test ranged between 0.23 to 2.26 for item discrimination, -2.00 to 3.45 for item difficulty and 0.07 to 0.27 for guessing factor. The IRT-based test information function was found to be most efficient if the test was administered to the examinees with ability level 0.60.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิจัยการศึกษา

ถ่ายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

ถ่ายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2540

ถ่ายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จส่งไปด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความกรุณาเข้าใจใส่เป็นอย่างดีจาก
ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จำรูญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและ
ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเข้าใจใส่ตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณของศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วงศ์วนิช ซึ่งให้ข้อเสนอแนะและ
คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัย นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ
คณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประทานความรู้แก้ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เขียนรายงานทุกท่านที่กรุณารับฟังและตรวจสอบเครื่องมือในการ
วิจัย และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครุ แสงนักเรียนที่เป็นส่วนตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วม
มือเป็นอย่างดียิ่ง เมื่อจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของ
บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี่ ด้วย

ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ภาควิชาวิจัยการศึกษาที่ให้กำลังใจและคำแนะนำที่เป็น
ประโยชน์ พร้อมกันนี้ขอขอบคุณนายครรชิต พลดงนก ที่สนับสนุนช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล
และให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้สนับสนุนสงเคราะห์การศึกษาของผู้วิจัย
อย่างดียิ่งตลอดมา

นิตยา พลดงนก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔

บทที่

1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหาวิจัย.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๔
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๖
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๗

2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	๘
ตอนที่ ๒ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพทางภาษาไทยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา.....	๑๘
ตอนที่ ๓ แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองชื่อตอน.....	๒๑
ตอนที่ ๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน.....	๒๖

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๓๐
การสุ่มตัวอย่าง.....	๓๑
การสร้างแบบวัด.....	๓๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนกวิชาที่เข้ามูล.....	49
4 ผลกวิชาที่เข้ามูล	
สถิติพื้นฐาน.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อ.....	55
คุณภาพของแบบวัดด้านความต้องและความเที่ยง.....	104
เกณฑ์ปักติวิสัย.....	127
5 สรุปผลการวิจัย ยกไปรษณีย์และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	130
ยกไปรษณีย์ผลการวิจัย.....	133
ข้อเสนอแนะ.....	136
รายการข้างต้น.....	137
ภาคผนวก ก.....	143
ภาคผนวก ข.....	144
ภาคผนวก ค.....	160
ภาคผนวก ด.....	172
ภาคผนวก ฉ.....	173
ภาคผนวก จ.....	185
ภาคผนวก ช.....	189
ภาคผนวก ช.....	202
ภาคผนวก ษ.....	205
ประวัติผู้เขียน.....	206

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สมรรถภาพพื้นฐานสำหรับการประเมินคุณภาพนักเรียนก่อนทักษะ.....	20
2 พัฒนาทางคณิตศาสตร์ของนิเทศการตอบสนองข้อสอบ.....	24
3 จำนวนนักเรียนเข้าสอบตามศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 9.....	30
4 จำนวนอัตราในจังหวัดเดียวกันและขอนแก่น.....	32
5 อัตราที่สูงได้ในแต่ละจังหวัด.....	32
6 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาด.....	33
7 จำนวนนักเรียนที่สูงและจำนวนนักเรียนที่ใช้.....	34
8 จำนวนก่อนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
9 ตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ.....	36
10 ค่าตัวนิความสอดคล้องผลการประเมินข้อสอบรายชื่อ.....	41
11 เวลาที่ใช้ในการทำแบบวัด.....	42
12 ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบใช้ครั้งที่ 2.....	43
13 ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบรายชื่อตามทฤษฎี CTT.....	44
14 ปฏิทินการออกเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
15 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย.....	48
16 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความเข้าใจในการอ่าน.....	54
17 ค่าพารามิเตอร์ของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านตามทฤษฎี IRT.....	56
18 คุณภาพของข้อสอบรายชื่อ.....	58
19 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนรายชื่อกับคะแนนรวม.....	104
20 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนรายชื่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย.....	106
21 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความเข้าใจในการอ่าน.....	109
22 ร้อยละของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน.....	109
23 เมทริกซ์ covariance.....	114
24 ผลการวิเคราะห์ของค่าประกอบเชิงยืนยันความเข้าใจระดับตามตัวอักษร.....	116
25 ผลการวิเคราะห์ของค่าประกอบเชิงยืนยันความเข้าใจระดับตีความ.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเข้าใจระดับวิชาณ์.....	121
27 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเข้าใจระดับสร้างสรรค์.....	123
28 ผลการวิเคราะห์ไม่เดสອองค์ประกอบอันดับที่สอง.....	126
29 เกณฑ์ปักติวิสัย.....	127

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาค

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 26.....	84
29 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 27.....	85
30 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 28.....	86
31 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 29.....	87
32 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 30.....	88
33 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 31.....	98
34 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 32.....	90
35 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 33.....	91
36 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 34.....	92
37 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 35.....	93
38 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 36.....	94
39 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 37.....	95
40 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 38.....	96
41 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 39.....	97
42 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 40.....	98
43 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 41.....	99
44 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 42.....	100
45 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของข้อสอบช้อที่ 43.....	101
46 ผลการวิเคราะห์ค่าพังกรัตนสารสนเทศของแบบวัด.....	103
47 กราฟแสดงร้อยละของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน.....	110
48 ไมเดลลิสเทลกาวิเคราะห์องค์ประกอบเบิงยืนยัน.....	112
49 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเบิงยืนยันความเข้าใจระดับตามตัวอักษร.....	116
50 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเบิงยืนยันความเข้าใจระดับตีความ.....	119
51 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเบิงยืนยันความเข้าใจระดับวิจารณ์.....	121
52 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเบิงยืนยันความเข้าใจระดับสร้างสรรค์.....	123
53 ไมเดลลิสเทลความเข้าใจในการอ่าน.....	125